

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY WSTĘPNEJ**

określający

**ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZENIA
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA RUDKA**

na lata 2028 – 2037

Białystok, 16 lipca 2025 r.

Narada Wstępna do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudka, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, odbyła się w dniu 16 czerwca 2025 r. w siedzibie RDLP, ul. Lipowa 51, 15-424 Białystok.

Naradzie przewodniczył Pan Cezary Świstak Z-ca dyrektora ds. gospodarki leśnej RDLP w Białymstoku. Poniższe ustalenia spisano po wysłuchaniu:

- referatu Pana Krzysztofa Radziszewskiego Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudka,
- stanowiska Pana Janusza Porowskiego Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Białymstoku,
- dyskusji i ustaleń poczynionych w trakcie narady.

Udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie danych osobowych podanych na liście obecności, będącej załącznikiem do niniejszego protokołu. Protokół wraz z listą obecności, jako składnik „Opisania ogólnego” (elaboratu) będzie podlegał upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu „Planu urządzenia lasu”, dalej PUL, a po jego zatwierdzeniu zostanie opublikowany na stronie BIP Nadleśnictwa Rudka na okres 10 lat. Powyższe wynika z realizacji przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg „Instrukcji urządzania lasu” (Zarządzenie nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe). Protokół sporządzono zgodnie z §7 ww. instrukcji.

1. Dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu

Nadleśnictwo Rudka, wg stanu na 30 kwietnia 2025 r., zarządza gruntami na powierzchni 15325.3293, w tym 14717.3169 ha zajmują grunty leśne (podane powierzchnie są powierzchniami bez współwłasności). Grunty we współwłasności z osobami fizycznymi położone są na 66 działkach ewidencyjnych o łącznej powierzchni 81,8446 ha.

Stan posiadania Nadleśnictwa Rudka, w zakresie opisowym, jest aktualny na dzień Narady Wstępnej.

Obecnie prowadzone są modernizacje ewidencji przez Starostwo Powiatowe w Białymstoku. Po ich zakończeniu również dane w zakresie geometrycznym zostaną doprowadzone do aktualności.

Wstrzymanie obrotu gruntami leśnymi na czas trwania prac urządzeniowych ustalono podczas Narady Wstępnej w okresie od dnia 30.04.2027 r. do końca 2027 roku.

Na gruntach będących we współwłasności Wykonawca PUL sporządzi opisy taksacyjne, na gruntach tych nie będą planowane zabiegi gospodarcze.

Materiały teletedekcyjne zostaną pozyskane ze źródeł ogólnie dostępnych – geoportal (ortofotomapa z 2025 r., NMT z ISOK (GUGiK).

2. Sprawozdanie z realizacji wykazu rozbieżności dotyczącego ewidencji gruntów i budynków w obowiązującym planie urządzenia lasu

Podczas sporządzania PUL na lata 2018-2027 wykaz rozbieżności zawierał 17 pozycji, które niezwłocznie skorygowano, tzn. doprowadzono do stanu zgodności użytków w ewidencji ze stanem na gruncie.

Tabela 1. Wykaz rozbieżności działek i użytków ze stanem na gruncie z dnia 01.01.2018 r.

Lp.	Adres leśny	Pow.	Użytek	
			2018	2025
1	01-24-1-02-3 a	3,31	N (bagno)	Ls
2	01-24-1-02-29 h	0,38	LZ	WSR
3	01-24-1-02-29 i	0,15	Ł	WSR
4	01-24-1-02-29 j	0,19	LZ	WSR
5	01-24-1-02-34 g	1,11	N (TER Zdew)	R (poletko łow.)
6	01-24-1-03-87 d	2,05	N (bagno)	Ls
7	01-24-1-06- 280 l	0,56	Ps	Ls (sukcesja)
8	01-24-1-06-320 p	0,26	Ps	Ls (sukcesja)
9	01-24-1-06-329 d	0,98	Ps	Ls (sukcesja)
10	01-24-1-09-282 b	1,24	N (bagno)	Ls
11	01-24-2-10-21 g	1,36	Ł	Ls (D-STAN)
12	01-24-2-10-21 i	0,24	Ł	Ls (D-STAN)
13	01-24-2-10-36 c	0,76	Ps	Ls (D-STAN)
14	01-24-2-12-83 g	0,47	Ł	Ls (D-STAN)
15	01-24-2-15-109 k	0,75	Ł	Ls (D-STAN)
16	01-24-2-16-223B s	0,02	N (bagno)	Ls (D-STAN)
17	01-24-2-16-223B t	0,02	N (bagno)	Ls (D-STAN)
	Razem	13,85		

Nadleśnictwo na bieżąco prowadzi weryfikację użytków, a rozbieżności zlecane są do usług geodezyjnych, w szczególności po modernizacji ewidencji przez Starostów.

3. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Zgodnie z Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw, zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rudka obejmuje obszar 2 441,81 km².

Nadleśnictwo Rudka położone jest na terenie województwa podlaskiego w powiatach: białostockim (gminy: Łapy, Poświętne, Suraz (część)), bielskim (gminy: Brańsk, Brańsk miasto, Rudka, Wyszki (część)), siemiatyckim (gminy: Grodzisk, Perlejewo, Dziadkowice (część)), wysokomazowieckim (cały powiat) oraz województwa mazowieckiego w powiecie ostrowskim (gminy: Boguty, Nur).

Na potrzeby realizacji ustawowego prawa pierwokupu gruntów leśnych (art. 37a ustawy o lasach) Dyrektor Generalny zarządzeniem nr 53 z 2021 r., do zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Rudka, zaliczył: część Gminy Choroszcz, część Gminy Turośń Kościelna, część Gminy Tykocin, tj. tereny w zasięgu Narwiańskiego Parku Narodowego.

Dokumenty zagospodarowania przestrzennego, odnoszące się do obszaru Nadleśnictwa Rudka, które należy uwzględnić przy opracowywaniu PUL:

- 1) Na szczeblu **krajowym** najważniejszym dokumentem jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13.12.2011 r., zakłada wzrost lesistości kraju przekraczający 30%, oraz zwiększenie obszarów 'Natura 2000' do ponad 20% terytorium lądowego Polski. Podstawą programowania zalesień będą: zaktualizowany wieloletni Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz plan ochrony obszarów 'Natura 2000'.

Dokumentem dotyczącym strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej jest przyjęta „Polityka ekologiczna państwa 2030”. Rolą „PEP 2030” jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 (w tym między innymi działania mające na celu zatrzymanie utraty różnorodności biologicznej i przywracanie ekosystemów) oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030 (w tym promowania zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, zarządzania lasami, powstrzymywanie procesów zubożania gleb oraz zatrzymywanie utraty różnorodności biologicznej).

- 2) Strategia rozwoju województwa podlaskiego 2030 (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 27.04.2020r.) to najważniejszy dokument, który wyznacza kierunki polityki regionalnej województwa. Strategia określa działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego województwa, promowanie

zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, redukcję emisji szkodliwych substancji oraz promowanie odnawialnych źródeł energii.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Podlaskiego (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 22 maja 2017 roku), który jest kluczowym dokumentem określającym ramy zagospodarowania przestrzennego w regionie.

Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 r. – program stanowi podstawę zarządzania środowiskiem na szczeblu wojewódzkim. Działania ujęte w Programie mają na celu sukcesywną poprawę stanu środowiska w województwie oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Mają one przyczynić się także do ograniczania negatywnych skutków zmian klimatu oraz negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego z 7 lipca 2014 r.

- 3) Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego oraz ochrony przyrody, na poziomie **powiatowym**, zawarte są w strategiach i programach poszczególnych powiatów:
- a. bielskiego: „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Bielskiego i Powiatu Bielskiego na lata 2021-2030.”
 - b. białostockiego: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Białostockiego do roku 2030.”
 - c. siemiatyckiego: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Siemiatyckiego na lata 2024 – 2027 z uwzględnieniem perspektywy do 2031 roku.”
 - d. wysokomazowieckiego: „Program ochrony środowiska dla powiatu wysokomazowieckiego na lata 2020-2027” oraz „Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022-2030. Lokalne Partnerstwo ds. Wody w powiecie wysokomazowieckim”.
 - e. ostrowskiego: „Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2023-2030” oraz „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2028.”
- 4) Na szczeblu **gminnym**: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (*Suikz*) dokument strategiczny, który określa ogólne cele, zasady oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru oraz Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP), który jest dokumentem bardziej szczegółowym, precyzującym konkretne zasady zabudowy i zagospodarowania terenu na określonym obszarze. Wszystkie gminy będące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudka posiadają opracowane *Suikz*. Gminy są zobligowane ustawowo do opracowania Ogólnych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, które zastąpią dotychczasowe *Suikz*, w terminie do 30 czerwca 2026 r.

Tabela 2. Uchwały Rad Gmin powołujące SUIKZP

Gmina	Numer i data uchwały Rady Gminy powołująca SUIKZP
Województwo mazowieckie	
Powiat ostrowski	
Gminy Boguty-Pianki	Uchwała Nr 192/XXVII/14 Rady Gminy Boguty-Pianki z 24 czerwca 2014 r.
Gmina Nur	Uchwała Nr XXXVI/173/10 Rady Gminy Nur z 6 października 2010
Województwo podlaskie	
Powiat białostocki	
Gmina Łapy obszar miejsko-wiejski	Uchwała Nr LXV/519/23 Rady Miejskiej w Łapach z 24 lutego 2023 r.
Gmina Poświętne	Uchwała Nr XXIII/140/06 Rady Gminy Poświętne z 29 czerwca 2006 r.
Powiat bielski	
Gmina Brańsk miasto	Uchwała Nr XXIII/160/2022 Rady Miasta Brańsk z 28 marca 2022 r.
Gmina Brańsk obszar wiejski	Uchwała nr IV/30/2019 Rady Gminy Brańsk z 19 lutego 2019 r.
Gmina Rudka	Uchwała Nr XXII/147/01 Rady Gminy w Rudce z 14 grudnia 2001 r.
Gmina Wyszki	Uchwała Nr IV/85/19 Rady Gminy Wyszki z dnia 28 marca 2019 r.
Powiat siemiatycki	
Gmina Dziadkowice	Uchwała Nr XIII/85/04 Rady Gminy Dziadkowice
Gmina Grodzisk	Uchwała Nr V/28/99 Rady Gminy Grodzisk z dnia 26 kwietnia 1999 r.
Gmina Perlejewo	Uchwała Nr 31/VI/03 Rady Gminy Perlejewo z 25 czerwca 2003 r.
Powiat wysokomazowiecki	
Gmina Ciechanowiec	Uchwała Nr 166/XXIX/17 Rady Miejskiej w Ciechanowcu z 28 września 2017 r.
Gmina Czyżew	Uchwała Nr XXII/152/12 Rady Miejskiej w Czyżewie z 3 października 2012 r.
Gmina Klukowo	Uchwała Nr 106/XXII/ 2002 Rady Gminy Klukowo z dnia 21.03.2002 r.
Gmina Kobylin Borzymy	Uchwała Nr XXVI/108/97 Rady Gminy Kobylin Borzymy z 27.04.1997 r.
Gmina Kulesze Kościelne	Uchwała Nr 151/XXX/01 Rady Gminy Kulesze Kościelne z 28.12.2001 r.
Gmina Nowe Piekuty	Uchwała XXXV/107/02 Rady Gm N. Piekuty z 11.04.2002r., zm. XXXI/210/18
Gmina Sokoły	Uchwała Nr XLII/182/02 Rady Gminy Sokoły z dnia 19 września 2002 r.
Gmina Szepietowo	Uchwała Nr XXXV/278/22 Rady Miejskiej w Szepietowie z 18 maja 2022 r.
Gm Wysokie Mazowieckie miasto	Uchwała nr XXXIX/176/01 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie z 21 grudnia 2001 r.
Gm Wysokie Mazowieckie wieś	Uchwała Nr 55/VII/11 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z 24.06.2011 r.

Głównym celem programów i strategii, które zostały opracowane dla obszarów występujących na terenie Nadleśnictwa Rudka jest dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Zgodnie z dokumentami planistycznymi kierunki gospodarowania lasami obejmują:

- a) zwiększanie powierzchni leśnej w województwie, mającej na celu przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych i potrzeb różnorodności biologicznej,

- b) sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych dla potrzeb produkcji rolniczej w gminach objętych „Krajowym Programem Zwiększania Lesistości” z priorytetem korytarzy migracyjnych,
- c) ochronę gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną, z wyjątkiem zmian przeznaczenia na potrzeby realizacji niezbędnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,

Administracja leśna nie posiada informacji o przewidywanych inwestycjach o znaczeniu ponadlokalnym, mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu, na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudka.

4. Propozycja korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numeracje oddziałów, zmian ich zasięgu

- 1) Podział nadleśnictwa na dwa obręby leśne, tj.: Rudka i Szepietowo, pozostaje bez zmian.
- 2) Korekty granic leśnictw wg propozycji nadleśnictwa:
 - a) Połączenie leśnictw Perlejewo (255,5309 ha LP + 1902,54 ha InwSP) i Ciechanowiec (1612,0959 ha LP + 3595,62 ha InwSP bez powierzonego nadzoru).
 - b) Korekta granicy pomiędzy Gospodarstwem Szkółkarskim Koryciny a leśnictwem Wdowin, polegać będzie na włączeniu do leśnictwa Wdowin oddziałów: 268S a - 1,95ha, 268S b - 3,08ha, 266S a - rola 0,56 ha, 266S b - 0,42 ha, 266S c – 4,60 ha (alternatywnie plantacja jabłoni dzikiej – wg uzgodnień z RDLP). W adresach wydzieleni włączonych do leśnictwa Wdowin należy usunąć literę „S” z adresu oddziału.
- 3) Wykonawca na etapie prac kameralnych dokona oceny i ewentualnego uporządkowania literowania pododdziałów (dotyczy głównie rozproszonych działek nabytych w ostatnim 10-leciu), tak by tworzyły one ciągi logiczne, wynikające z układu przestrzennego;
- 4) Prace z zakresu oczyszczenia linii podziału powierzchniowego oraz renowacji słupków oddziałowych nadleśnictwo wykona we własnym zakresie;
- 5) Szczególne kryteria wyróżniania wydzieleń:
 - Wyróżniać wydzielania uwarunkowane przebiegiem siedlisk N2000 o powierzchni ponad 0,25 ha, przy innym użytkowaniu niż w całym pododdziale, z którego nastąpi wyłączenie. Nie dotyczy bloków upraw pochodnych;
 - Tam gdzie możliwa jest identyfikacja na podstawie naturalnych bądź sztucznych szczegółów terenowych (drogi, wyraźne granice siedliskowe, przyrodnicze, itp.), wyróżniać wydzielania przy naturalnych ciekach i zbiornikach wodnych oraz siedliskach bagiennych, w odległości ok. 30 m od ich granic. W pozostałych przypadkach 30 m bufor zaprojektować na etapie planowania cięć. Powstałe wydzielania „Cenne przyrodniczo” należy włączyć do gospodarstwa specjalnego. W przypadku bloków upraw pochodnych każdorazowo uzgadniać wyłączenie z Nadleśnictwem/RDLP (w trybie pilnym zostanie dokonana korekta zasięgu BLUP);

- Wyróżniać wydzielania o powierzchni ponad 0,50 ha z kęp do naturalnego rozkładu. Wydzielania takie nie mogą być łączone z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych. Nie należy łączyć kęp do naturalnego rozkładu (które pozostaną w PUL kępami) z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych;
- Zgodnie z § 17 pkt 1 IUL – granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi;
- Nie zmieniać literowania wydzieleń w Rezerwacie Koryciny (posiada aktualny plan ochrony);
- W związku z pracami nad wytypowaniem drzewostanów wyłączonych z użytkowania lub podlegających modyfikacjom użytkowania, mogą nastąpić korekty podziału i korekty wskazówek gospodarczych. Będzie to miało wpływ na zaliczanie powierzchni do określonych gospodarstw;
- Nie planować wskazówek gospodarczych dla wąskich działek (do 20m szerokości) leżących w szachownicy z lasami innej własności.

5. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach (odpowiedni wniosek w sprawie lasów ochronnych)

W ramach prac nad opracowaniem projektu PUL Wykonawca dokonana korekty zasięgu lasów ochronnych wg. poniższych wskazówek nadleśnictwa:

- a) Należy zweryfikować dotychczasowe kategorie ochronności (wodochronne, glebochronne, cenne przyrodniczo, na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, w miastach i wokół miast) włącznie z korektami wynikającymi z oczywistych pomyłek lub zmianami formalnymi, po ich zaimplementowaniu do obecnej ewidencji gruntów nadleśnictwa (nabywanie, zbywanie, zamiana);
- b) Dostosowanie do aktualnych decyzji RDOŚ lasów ochronnych stanowiących ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- c) Weryfikacja kategorii lasów ochronnych o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa, wg stanu uzgodnień na dzień 01.01.2025 r.: 01-24-1-05-164g, 01-24-02-13-118c, 01-24-02-13-145b.

Wykonawca sporządzi zestawienie powierzchni lasów ochronnych w układzie podziału administracyjnego gmin oraz szczegółowy wykaz z uzasadnieniem do nadania kategorii lasu ochronnego oraz mapy lasów ochronnych dla obrębów leśnych i gmin.

Nadleśnictwo złoży wnioski o uzyskanie opinii dot. projektu lasów ochronnych do właściwych terytorialnie rad gmin.

Dokumentacja w zakresie wnioskowania o uznanie lasów za ochronne prowadzona i przekazywana będzie w formie elektronicznej z zachowaniem terminów umożliwiających uwzględnienie nowej decyzji w projekcie PUL, przy założeniu

maksymalnych terminów uzyskania opinii od gmin lub ich braku opisanych w Art. 16 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

6. Omówienie oraz zestawienie danych o formach ochrony przyrody, zweryfikowanych w organach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

1) Rezerwat przyrody Koryciny

Rezerwat przyrody Koryciny utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1975 r. (MP z 1975 r., Nr 11, poz. 64), zaktualizowany Załącznikiem do Obwieszczenia Wojewody Podlaskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2002 r., Nr 2, poz. 39), następnie zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 25 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 3 czerwca 2015 r., poz. 1868) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lipca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 9 lipca 2015 r., poz. 2345). Powierzchnia rezerwatu wynosi 87,72 ha (pierwotnie wynosiła 89,06 ha). Celem utworzonego rezerwatu leśnego jest zachowanie fragmentu zbiorowiska grądowego o cechach naturalnych charakterystycznego dla Wyżyny Drohickej. Rezerwat posiada plan ochrony wprowadzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 października 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Rezerwatu Przyrody "Koryciny" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 25 października 2017 r., poz. 3949), poprzedzony zadaniami ochronnymi wprowadzonymi Zarządzeniem nr 21/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18.06.2010 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla Rezerwatu Przyrody "Koryciny", które utraciły moc z dniem 18.06.2015 r. Na terenie rezerwatu zlokalizowana jest Ścieżka edukacyjna "Dębowy Las" wyznaczona Zarządzeniem Nr 8/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 22.02.2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego i rowerowego w Rezerwacie Przyrody Koryciny.

2) Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych

W Nadleśnictwie Rudka funkcjonuje 12 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, powołanych 12 decyzjami RDOŚ. Strefy te wyznaczono wokół gniazda bielika *Haliaeetus albicilla* – 2, wokół bociana czarnego *Ciconia nigra* – 3, wokół gniazd orlika krzykliwego *Clanga pomarina* – 6 oraz wokół gniazda puchacza *Bubo bubo* – 1. Zajmują one łączną powierzchnię 333,88 ha, w tym 49,02 ha stanowi strefa całoroczna oraz 1,04 ha obejmuje powierzchnia nieleśna.

3) Pomniki przyrody

- a) Dąb Rudosław (Pomnik Przyrody Nr 16) – pojedynczy obumarty dąb w leśnictwie Pietkowo. Pomnik powołany Uchwałą Nr XIV/90/16 Rady Gminy Poświętne z dnia 11 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 16 sierpnia 2016 r., poz. 3303), utraciła moc: Uchwała Prezydium WRN w B-stoku Nr XXXVII/223 z 24.08.1954 (Dz. Urz. WRN w B-stoku Nr 6, poz. 21).
- b) Dęby na Majdanie (Pomnik Przyrody Nr 1193) – grupa obejmuje 8 dębów o zróżnicowanym stanie zdrowotnym w leśnictwie Wdowin. Pomnik przyrody powołany Uchwałą Nr XXXIV/195/22 Rady Gminy Grodzisk z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie Gminy Grodzisk (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 11 stycznia 2023 r., poz. 155), utraciło moc: Rozporządzenie Nr 28/01 Wojewody Podlaskiego z dn.3.10.2001r (Dz. Urz. W.P. Nr 45, poz.758).
- c) Pomnik Przyrody Nr 57 (Park w Siemionach) – grupa obejmuje 58 drzew o zróżnicowanym stanie zdrowotnym (56 dębów pomnikowych – w tym 5 dębów obumarłych stojących i 1 dąb obumarty leżący, 1 lipa pomnikowa i 1 kasztanowiec pomnikowy). Pomnik powołany Rozporządzeniem Nr 14/98 Wojewody Białostockiego z dn. 10.12.1998 (Dz. U. WB Nr 25, poz. 277).

4) Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudka znajdują się następujące obszary Natura 2000, zatwierdzone przez Komisję Europejską i Rząd Polski:

- PLB200001 – Bagienna Dolina Narwi
 - PLB200007 – Dolina Górnej Narwi
 - PLH200010 – Ostoja w Dolinie Górnej Narwi
 - PLB140001 – Dolina Dolnego Bugu
 - PLH140011 – Ostoja Nadbużańska
- a) Bagienna Dolina Narwi PLB200001 – obszar utworzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 2004, nr 229, poz. 2313), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. Urz. 2011, nr 25, poz. 133) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. (Dz. Urz. z 2022, poz. 96). Obszar Bagiennej Doliny Narwi PLB200001 stanowi ważną ostoję ptactwa wodno - błotnego dla następujących gatunków: Bocian czarny A030, Trzmielojad A072, Bielik A075, Błotniak zbożowy A082, Błotniak łąkowy A084, Orlik krzykliwy A089, Żuraw A127, Batalion A151, Rybitwa rzeczna A193, Rybitwa białowłosa A196, Puchacz A215, Sowa błotna A222, Zimorodek A229, Kraska A231, Dzięcioł zielonosiny A234, Dzięcioł czarny A236, Dzięcioł średni A238, Dzięcioł białoskrzydły A239, Lerka A246, Świergotek polny A255, Wodniczka A294, Jarzębatka A307, Gąsiorek A338, Ortolan A379. Obszar obejmuje odcinek doliny Narwi o długości około 58 km i szerokości od 300 m do

4 km, między Surazem a Żółtkami oraz przyległe wysoczyzny w granicach pokrywających się z otuliną Narwiańskiego Parku Narodowego. Obszar posiada tymczasowe zadania ochrony wprowadzone Obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 kwietnia 2022 roku o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 poza granicami Narwiańskiego Parku Narodowego (WPN.6323.21.2022.IN). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Pietkowo) zlokalizowany jest obszar: 23,23 ha (powierzchnia ogólna), w tym powierzchnia leśna: 22,05 ha i nieleśna 1,18 ha.

- b) Dolina Górnej Narwi PLB200007 – obszar utworzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 2004, nr 229, poz. 2313), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. Urz. 2011, nr 25, poz. 133). Obszar Doliny Górnej Narwi PLB200007 stanowi ważną ostoję ptactwa wodno - błotnego dla następujących gatunków: Bączek A022, Bocian czarny A030, Podgorzałka A060, Trzmielojad A072, Kania czarna A073, Bielik A075, Błotniak zbożowy A082, Orlik krzykliwy A089, Rybołów A094, Jarzabek A104, Żuraw A127, Rybitwa rzeczna A193, Rybitwa białoczelna A195, Rybitwa białowąsa A196, Lelek A224, Zimorodek A229, Dzięcioł zielonosiny A234, Dzięcioł czarny A236, Dzięcioł średni A238, Lerka A246, Świergotek polny A255, Jarzębatka A307, Mucholówka mała A320, Gąsiorek A338, Ortolan A379 oraz Perkoz rdzawoszyi A006, Bąk A021, Bocian biały A031, Łabędź krzykliwy A038, Gęś białoczelna A041, Świstun A050, Rożeniec A054, Cyranka A055, Błotniak stawowy A081, Błotniak łąkowy A084, Wodnik A118, Kropiatka A119, Zielonka A120, Derkacz A122, Czajka A142, Batalion A151, Dubelt A154, Rycyk A156, Krwawodziób A162, Rybitwa czarna A197, Rybitwa białoskrzydła A198, Puchacz A215, Sowa błotna A222, Dzięcioł białogrzbiety A239, Podróżniczek A272, Wodniczka A294, Cietrzew A409. Obszar posiada plan zadań ochronnych wprowadzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 23 czerwca 2014 r., poz. 2338). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Pietkowo, leśnictwo Zwierzyniec) zlokalizowany jest obszar: 949,28 ha (powierzchnia ogólna), w tym powierzchnia leśna 703,31 ha i nieleśna 245,97 ha.
- c) Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 – obszar utworzony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043 (2008/25/WE), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja w Dolinie Górnej Narwi (PLH200010) (DZ. U. z 2022 r., poz. 409). Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 stanowi jeden z

największych obszarów mokradeł śródlądowych o dużej różnorodności biologicznej oraz jedną z najlepiej zachowanych dolin rzecznych, kształtowanych przez regularne wylewy rzeki. Obszar posiada plan zadań ochronnych wprowadzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 23 czerwca 2014 r., poz. 2339). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Pietkowo, leśnictwo Zwierzyniec) zlokalizowany jest obszar: 949,28 ha (powierzchnia ogólna), w tym powierzchnia leśna 703,31 ha i nieleśna 245,97 ha.

- d) Dolina Dolnego Bugu PLB140001 – obszar utworzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 2004, nr 229, poz. 2313), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. Urz. 2011, nr 25, poz. 133). Obszar Doliny Dolnego Bugu PLB140001 stanowi ważną ostoję ptactwa wodno - błotnego dla następujących gatunków: Perkozek A004, Bąk A021, Bączek A022, Łabędź czarnodzioby A037, Łabędź krzykliwy A038, Gęś białoczelna A041, Krzyżówka A053, Głowienka A059, Czernica A061, Trzmielojad A072, Kania czarna A073, Bielik A075, Orlik krzykliwy A089, Rybołów A094, Drzemlik A098, Kokoszka A123, Łyska A125, Żuraw A127, Sieweczka złota A140, Biegus zmienny A149, Batalion A151, Kwokacz A164, Samotnik A165, Płatkonóg szydłodzioby A170, Mewa mała A177, Rybitwa wielkodzioba A190, Puchacz A215, Dzięcioł czarny A236, Dzięcioł średni A238, Lerka A246, Świergotek polny A255, Jarzębatka A307, Muchołówka mała A320, Muchołówka białoszyja A321, Gąsiorek A338, Ortolan A379. Obszar posiada plan zadań ochronnych wprowadzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 1 października 2014r., poz. 3204) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 2 sierpnia 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 sierpnia 2016 r., poz. 3239). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Ciechanowiec, leśnictwo Nur i leśnictwo Perlejewo) zlokalizowany jest obszar: 297,11 ha (powierzchnia ogólna), w tym powierzchnia leśna 292,91 ha i nieleśna 4,20 ha.
- e) Ostoja Nadbużańska PLH140011 – obszar utworzony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających

się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043 (2008/25/WE), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska (PLH140011) (Dz. U. z 2023 r., poz. 2388). Ostoja Nadbużańska PLH140011 stanowi cenny kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. Obszar posiada plan zadań ochronnych wprowadzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 22 września 2014 r., poz. 3132). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Nur) zlokalizowany jest obszar: 5,78 ha (powierzchnia ogólna), w tym powierzchnia leśna 5,63 ha i nieleśna 0,15 ha.

Występujące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudka specjalne obszary ochrony siedlisk, w ramach sieci Natura 2000, pokrywają się z obszarami specjalnej ochrony ptaków: Ostoja w Dolinie Górnej Narwi z Doliną Górnej Narwi oraz Ostoja Nadbużańska z Doliną Dolnego Bugu.

5) Nadbużański Park Krajobrazowy

Nadbużański Park Krajobrazowy utworzony został Rozporządzeniem Nr 36/93 Wojewody Siedleckiego z dnia 30 września 1993 r. w sprawie utworzenia Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Siedl. Nr 8, poz. 52), zmieniony Rozporządzeniem Nr 13/98 Wojewody Łomżyńskiego z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie utworzenia Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego na terenie województwa łomżyńskiego (Dz. Urz. Woj. Łom. Nr 6, poz. 55), następnie zatwierdzony Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 66, poz. 1701) i Rozporządzeniem Nr 58 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 maja 2005 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 136, poz. 4208). Park posiada plan ochrony wprowadzony Rozporządzeniem Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 172, poz. 6757) oraz Rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 35, poz. 698). Celem ochrony parku jest dobrze zachowana dolina Bugu z meandrującą rzeką, licznymi starorzeczami, wyspami w nurcie, piaszczystymi skarpami i łąkami oraz kompleksy leśne. Powierzchnia parku wynosi 74 136,50 ha (razem z otuliną zajmuje powierzchnię: 113 671,70 ha). W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Nur) zlokalizowany jest skrawek parku: 1,67 ha i fragment otuliny: 5,18 ha.

6) Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca utworzony został Uchwałą nr X/46/82 Wojewódzkiej rady Narodowej w Łomży z dnia 25 kwietnia 1982 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa łomżyńskiego (Dz. Urz. WRN Nr 2, poz. 18), zmieniony Rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Obszaru chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 25 kwietnia 2005 r., Nr 91, poz. 2446) oraz Uchwałą Nr XXIII/202/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Bugu i Nurca" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 25 marca 2016 r., poz. 1503) i Uchwałą Nr IV/23/18 Sejmiku województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 28 grudnia 2018 r., poz. 5414). Cel obszaru jest zachowanie różnorodności biologicznej dolin Bugu i Nurca o naturalnym charakterze oraz fragmentu Wysoczyzny Drohickiej odznaczających się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Powierzchnia obszaru wynosi: 3 689,09 ha (2 917, 59 ha/woj. podlaskie i 771,50 ha/ woj. mazowieckie), w zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Ciechanowiec, leśnictwo Nur i leśnictwo Perlejewo) zlokalizowany jest obszar: 155,23 ha, w tym powierzchnia: 155,08 ha leśna i 0,15 ha nieleśna.

7) Narwiański Park Narodowy - otulina

Narwiański Park Narodowy utworzony został Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. w sprawie utworzenia Narwiańskiego Parku Narodowego (Dz. U. 1996. Nr 77, poz. 368). Park obejmuje obszar doliny Narwi pomiędzy Surazem a Rzędzianami, należący do Niziny Północnopodlaskiej. Granice parku obejmują głównie dolinę rzeki oraz grunty silnie uwilgotnione, stale lub okresowo podtapiane. Powierzchnia parku wynosi 7 350 ha, strefa ochronna wokół parku zwana otuliną zajmuje powierzchnię: 15 408,00 ha. W zasięgu Nadleśnictwa Rudka (leśnictwo Pietkowo) zlokalizowany jest fragment otuliny: 23,23 ha.

Tabela 3. Formy ochrony przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwa Rudka

Forma ochrony	Nazwa	Pow. w ha
Rezerwat	Rezerwat przyrody Koryciny	87,72
Park narodowy	Narwiański Park Narodowy - otulina	23,23
Park krajobrazowy	Nadbużański Park Krajobrazowy	1,67
Obszar Chronionego Krajobrazu	OCHK Doliny Bugu i Nurca	155,23
Obszary Natura 2000	Bagienna Dolina Narwi PLB200001	23,23
	Dolina Górnej Narwi PLB200007	949,28
	Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010	949,28
	Dolina Dolnego Bugu PLB140001	297,11
	Ostoja Nadbużańska PLH140011	5,78
Pomniki przyrody	Dąb Rudosław (Pomnik Przyrody Nr 16)	1 szt.

Forma ochrony	Nazwa	Pow. w ha
	Dęby na Majdanie (Pomnik Przyrody Nr 1193) – grupa 8 drzew	1 szt.
	Pomnik Przyrody Nr 57 (Park w Siemionach) – grupa 58 drzew	1 szt.
Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania	Strefy ochrony bielika (2), bociana czarnego (3), orlika krzykliwego (6), puchacza (1)	333,88

Dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac terenowych. Decyzje, które zostaną zatwierdzone po tym terminie zostaną wprowadzone do bazy SILP w ramach aktualizacji rocznej.

7. Potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

W projekcie planu urządzenia lasu nie przewiduje się opracowania PZO dla obszarów Natura 2000.

8. Informacja o zrealizowanych działaniach wynikających z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO

Rezerwat Przyrody „Koryciny” oraz obszary Natura 2000 posiadają następujące plany zadań ochronnych, ustanowione poniższymi aktami:

1. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 października 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Rezerwatu Przyrody "Koryciny" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 25 października 2017 r., poz. 3949).
2. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 23 czerwca 2014 r., poz. 2338).
3. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 23 czerwca 2014 r., poz. 2339).
4. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 1 października 2014r., poz. 3204) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 2 sierpnia 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań

ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 sierpnia 2016 r., poz. 3239).

5. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 22 września 2014 r., poz. 3132).

Tabela 4. Działania ochronne zrealizowanych w Rezerwacie przyrody Koryciny

Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych zrealizowanych w Rezerwacie przyrody Koryciny	Data wykonania
1. Eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia	Ręczne usuwanie w okresie kwitnienia niecierpka drobnokwiatowego w oddz. 256a i 256b oraz ręczne wrywanie/wycinanie roślin drzewiastych w fazie młodocianej: dębu czerwonego w oddz. 255f i czeremchy amerykańskiej w oddz. 257d	06.04.-25.06.2018; 18.06.-28.06.2019; 31.05.-15.06.2023.
2. Udrożnienie przepustu i ustawienie barier ochronnych dla płazów	Oczyszczenie przepustu na utwardzonej drodze leśnej w oddziałach: 256 i 255	06.04.-25.06.2018.
	Okresowe zabezpieczenie poboczy drogi przez ustawienie barier ochronnych dla płazów z plastikowej siatki wzdłuż drogi leśnej na odcinku 100 m w oddz. 256a, następnie ich zdemontowanie	06.04.-25.06.2018; 19.03.-01.07.2019; 11.03.-03.07.2020; 31.03.-02.07.2021; 30.03.-14.06.2022; 23.03.-29.05.2023; 07.03.-24.06.2024.
3. Konserwacja istniejących/ lub ustawienie nowych tablic informacyjnych	Ustawienie 2 nowych tablic informacyjnych na obrzeżach rezerwatu w oddz. 244a i 255i (metalowe tablice z RDOŚ w Białymstoku). Naprawa/konserwacja istniejącej tablicy informacyjnej w oddz. 244a uszkodzonej przez opadające konary z sąsiadujących drzew	23.07.-22.11.2019; 09.01.-24.06.2024.
4. Usuwanie zanieczyszczeń i odpadów	Usuwanie śmieci ze szlaku udostępnionego do ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie w oddz. 256a w ramach utrzymania obiektów edukacyjnych	01.01.-31.12.2018; 01.01.-31.12.2019; 01.01.-31.12.2020; 01.01.-31.12.2021; 01.01.-31.12.2022; 01.01.-31.12.2023; 01.01.-31.12.2024.

Wskazania gospodarcze w obowiązującym PUL, uwzględniają zapisy powyższych planów zadań ochronnych. Przy projektowaniu nowych wskazań gospodarczych należy uwzględnić zapisy PZO oraz całą dokumentację inwentaryzacyjną zgromadzoną przez RDOŚ w Białymstoku.

9. Informacja o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia

Podczas sporządzania projektu PUL dla Nadleśnictwa Rudka wykorzystane zostaną:

- Operat siedliskowy opracowany w 2007 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku;
- Program ochrony i regeneracji ekosystemów mokradłowych opracowany dla Nadleśnictwa Rudka przez Andrzeja Rysia w 2009 r.
- Dokumentacja zrealizowanego projektu Małej retencji nizinnej w latach 2010-2011 r.
- Ekspertyza dotycząca zasadności objęcia ochroną ścisłą oraz strefową szeregu gatunków grzybów, w szczególności grzybów zlichenizowanych (porostów) wykonana na zlecenie DGLP w 2019 r.
- Dane zawarte w projekcie Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Rudka z 2020 roku, sporządzonym na podstawie Zarządzenia nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018 r. przez firmę Taksus UL Sp. z o.o.

10. Propozycja określenia metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Na wniosek Nadleśniczego zdecydowano o zastosowaniu metody reprezentacyjnej z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych, zgodnie z § 51-56 IUL.

W ramach przedmiotowej metody należy:

- a) w czasie sporządzania opisu taksacyjnego wykorzystać powierzchnie próbne relaskopowe do oszacowania miąższości w poszczególnych drzewostanach,
- b) przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa zastosować statystyczną metodę reprezentacyjną z losowym doбором próbek w ramach warstw gatunkowo-wiekowych,
- c) wyrównać miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej w wyniku pomiaru statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Zgodnie z § 82 ust 1 IUL, przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej do inwentaryzacji miąższości, pomiar drewna martwego zostanie przeprowadzony na co piątej powierzchni próbnej zakładanej w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej.

11. Potrzeby ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)

Nadleśnictwo nie uczestniczy w projekcie Leśnych Gospodarstw Węglowych.

12. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Na gruntach nadleśnictwa zlokalizowana jest powierzchnia badawcza SPO II rzędu nr 124F w leśnictwie Wyliny (oddz. 144f) oraz plantacja daglezwowa w leśnictwie Bajraki (oddz. 203g). Wskazówki gospodarcze zostaną uzgodnione z Instytutem Badawczym Leśnictwa.

13. Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych – do uszczegółowienia podczas obrad NU

Propozycja TD została uszczegółowiona w rozdziale 15.

Projektując użytkowanie rębne należy kierować się następującymi wskazówkami:

- a) W drzewostanach wodochronnych oraz na siedliskach Bw, BMw i LMw, nie planować rębni z elementami cięć zupełnych;
- b) Nie planować cięć zupełnych w strefie 30 metrów od cieków naturalnych, bagien i siedlisk bagiennych – tylko rębnie z cięciami częściowymi, brzegowymi (a także smugowymi i pasowymi) i/lub przerębowymi. Wyklucza się projektowanie rębni IA, IB, IC, IIIA, IIIB;
- c) W strefach ochrony całorocznej ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych nie planujemy wskazówek gospodarczych;
- d) Wyłączyć z cięć rębnych drzewostanów na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, OIJ, LŁ oraz OI stale podtopione (wskazanych na etapie uzgodnień);
- e) Utrzymanie, kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych przy granicy polno-leśnej o szerokości ok. 25 m. W przypadkach planowania rębni zupełnych, wykorzystanie rębni retencyjnej z wykorzystaniem dolnego pietra (nie dotyczy BLUP). Wykonawca opíše sposób tworzenia stref ekotonowych w Programie ochrony przyrody;
- f) W rębniach zupełnych przyjąć 5-letni nawrót cięć. Plan cięć dla rębni zupełnych należy rozłożyć na lata (w I 10-leciu);
- g) Należy stosować wręby przy dużych powierzchniach drzewostanów jednowiekowych. Dotyczy to zarówno rębni zupełnych, jak i złożonych. Dopuszcza się wykonanie do 2 wrębów w ramach ostępu, zgodnie z zapisami ZHL;
- h) Planowanie do 2 nawrotów cięć dla rębni przerębowych w 10-leciu. Do planowania urządzeniowego przyjąć: pierwsze cięcie 10-20% miąższości, drugie cięcie 10-20% miąższości;
- i) Dla rębni IIIA, IIIB i IVD planować jeden nawrót cięć w 10-leciu;
- j) W lasach o zwiększonej funkcji społecznej należy planować wyłącznie rębnie złożone z wyłączeniem cięć zupełnych, z zastosowaniem przede wszystkim Rb IVD.
- k) Typ rębni w zależności od siedliska (z zastrzeżeniem jak wyżej: a-j);

Tabela 5. Rodzaje rębni w zależności od typu siedliskowego lasu

TSL	Projektowane rębnie	
	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza
Bs	brak	brak
Bśw	IB	IB-R, IIA, IVC
Bw	IIA, IVC	IIB, IVD
Bb	brak	brak
BMśw	IB	IB-R, IIA, IVC
BMw	IIA, IVC	IIB, IVD
BMb	brak	brak
LMśw	IIIA	IIIA-R, IIIB, IVC, IVD
LMw	IIA, IVC	IIB, IVD
LMb	brak	brak
Lśw	IIIB, IVD	IIIA, IVC
Lw	IVD	IVC
OI	IVC	VB
OIJ	brak	brak
LŁ	brak	brak

- l) Wszystkie rębnie należy zaplanować z uwzględnieniem zapisów PZO i inwentaryzacji siedlisk Natura 2000;
- m) Plan cięć rębnych musi uwzględniać nieumniejszanie powierzchni drzewostanów najstarszych klas wieku (VIII i starsze) zgodnie z pismem RDLP w Białymstoku ZP.0152.6.2022 z 28.02.2023 r.;
- n) Łączenie kęp o powierzchni powyżej 0,5 ha do naturalnego rozkładu w wydzielaniu bez wskazówki i przeznaczenia ich do gospodarstwa specjalnego. Kępy do naturalnego rozkładu, które nie tworzą wydzieli należy pozostawić bez wskazówki;
- o) Rębnie na obszarach Natura 2000 projektowane będą zgodnie z zapisami zawartymi w PZO, a na siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000, tak by nie pogorszyć stanu siedlisk.

Wytyczne w sprawie ww. rębni, pielęgnowania lasu i hodowli lasu mogą ulec zmianie i/lub uzupełnieniu.

14. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

- a) Nadleśnictwo odnawia dęba w formie placówek od ponad 20 lat. W tym czasie opracowaliśmy w kilku wariantach sposoby wprowadzania domieszek, jak też inicjowanie odnowień naturalnych pomiędzy placówkami oraz zasady wykonywania PIEL, CW i CP w placówkach.
- b) CW i CP należy projektować zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie w trakcie taksacji. Wykonawca w uzgodnieniu z Nadleśniczym określi pilność zabiegu ze względu na stan sanitarny i jakość drzewostanu;

- c) Trzebieże pilne będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych z nadleśnictwem przypadkach;
- d) W lasach o zwiększonej funkcji społecznej oraz przy głównych szlakach transportowych, dopuszcza się planowanie trzebieży przekształceniowych w drzewostanach w wieku 61 lat i starszych jeśli istnieje możliwość płynnego przejścia (w następnym 10-leciu) w użytkowanie rębne z naturalnym sposobem odnowienia. Spowoduje to zwiększenie miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym, co należy uwzględnić w planowaniu.
- e) Przyjąć generalną zasadę wyłączenia z cięć przedrębnych drzewostanów na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ i LŁ oraz zalanych OI typowych (OL wskazanych na etapie uzgodnień z nadleśnictwem). W uzasadnionych przypadkach możliwe są odstępstwa.

15. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

- a) Typy drzewostanów (TD) i orientacyjne skład gatunkowe upraw.

Tabela 6. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne skład gatunkowe upraw

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
siedliska świeże		
Bśw 1	So	So 90%, Brz 10%
Bśw 2	So	So 90%, Brz+Św 10%
BMśw 1	So	So 70%, Św+Brz 20%, Db+Md i inne 10%
BMśw 2	Św-So	So 60%, Św 20%, Db+Brz i inne 20%
LMśw 1	Db-So	So 40%, Db 30%, Lp+Gb 10%, Brz+Kl+Md i inne 20%,
LMśw 2	So-Db	Db 30%, So 30%, Św 10%, Lp+Kl+Gb i inne 10%,
Lśw 1	Lp-Gb-Db	Db 50%, Gb 20%, Lp 10%, Kl+Św 10%, Wz+Brz i inne 10%
Lśw 2	Gb-Db	Db 50%, Gb 20%, Lp 10%, Św 10%, Wz+Js+Kl+Ol 10%
siedliska wilgotne		
Bw 1	So	So 80%, Brz+Św 20%
Bw 2	So	So 80%, Brz+Św 20%
BMw 1	Św-So	So 50%, Św 30%, Brz+Os+Db 20%
BMw 2	So- Św	Św 50%, So 30%, Os+Brz+Ol+Db 20%
LMw 1	So-Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Ol+Brz+Wz+Gb 20%
LMw 2	Św-Ol-Db	Db 40%, Ol 30%, Św 10%, Brz+Wz 20%
Lw 1	Js(Ol)-Db	Db 50%, Js(Ol) 20%, Gb+Lp 20%, Wz+Kl+Św 10%
Lw 2	Db-Ol	Ol 40%, Db 30%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz+Św 10%
siedliska bagienne i łęgowe		
Bb 1,2,3	So	So 90%, Brz 10%
Bw 1	So	So 80%, Brz 10%, Św 10%
Bw 2	So	So 90%, Brz 10%
Bw 3	So	So 100%
BMb 1,2,3	Brz-So-Św	Św 50%, So 30%, Brz 20%

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
LMb 1,2	Brz-OI -Św	Św 50%, OI 30%, Brz 20%
LMb 3	Brz-OI	OI 50%, Brz 40%, Św 10%
OI 1	OI	OI 70%, Brz 20%, Js+Wz+Św10%
OI 2,3	OI	OI 90%, Brz 10%
OIJ 1	OI-Js	Js 40%, OI 40%, Wz 10%, Św+Brz 10%
OIJ 2	Js-OI	OI 60%, Js 30%, Św+Wz+Brz 10%
Lł	Wz-Js-OI	OI 40%, Js 20%, Wz 20%, Gb+Brz 10%, Db+Lp+Kl 10%
siedliska na gruntach porolnych		
Bśw 1	Brz-So	So 50%, Brz 40%, Db+Lp 10%
Bśw 2	Brz-So	So 50%, Brz 30%, Św 10%, Db+Lp 10%
BMśw 1	Brz-So	So 40%, Brz 30%, Bk 10%, Db 10%, Lp 10%
BMśw 2	Brz-So	So 40%, Brz 30%, Św 10%, Db 10%, Lp 10%
LMśw 1	Brz-So-Db	Db 30%, So 20%, Brz 20%, Gb+Lp+Bk 20%, Św+Kl+Jw 10%
LMśw 2	Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 10%, Gb+Lp 20%, Kl+Jw+Bk 10%
Lśw 1	Lp-Db	Db 40%, Lp 30%, Gb+Bk 20%, Kl+Bk+So 10%
Lśw 2	Lp-Bk-Db	Db 30%, Bk 20%, Lp 20%, Gb+Wz 20%, Św+Js+Kl 10%
BMw 1	Św-So	So 40%, Św 20%, Db+Bk 20%, Brz+Os 20%
BMw 2	So-Św	Św 40%, So30%, Brz+Os 20%, Db+OI 10%
LMw 1	So-Św-Db	Db 40%, Św 20%, So 20%, Brz+Wz+Gb+OI+Os 20%
LMw 2	Św-Db-OI	OI 40%, Db 30%, Św 20%, Brz+Lp+Gb+Os+Wz 10%
Lw 1	Lp-Db	Db 40%, Lp+Gb 20%, OI 20%, Wz+Js+Kl 20%
Lw 2	Db-OI	OI 50%, Db 20%, Js+Wz 20%, Gb+Lp+Brz 10%

Dodatkowe propozycje to:

- W proponowanych orientacyjnych składach gatunkowych, w gestii Nadleśniczego, dopuszczalna jest modyfikacja udziału poszczególnych gatunków (wg ZHL);
- W uprawach uzyskanych z odnowień naturalnych skład może odbiegać od przyjętego i powinien być rozliczany zgodnie z § 34 pkt 2 ZHL;
- Dopuszczalny udział Md i Dg - do 10% na siedliskach BMśw i LMśw, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Dopuszczalny udział Bk, Jd, Dg i Jw - do 10%, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Do momentu ustąpienia choroby, Js należy częściowo zastępować OI, Db, i innymi liściastymi;
- Proponowane składy gatunkowe upraw nie dotyczą upraw pochodnych.

Tabela 7. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na siedliskach przyrodniczych oraz w obszarach Natura 2000

TSL	Siedlisko Natura 2000	Zespół roślinny	Typ lasu	TD	Skład gatunkowy upraw
Bśw 1	91T0	<i>Peucedano-Pinetum cladonietosum</i>	So	So	So 90%, Brz 10%
LMśw 1	9170-2	<i>Melitti-Carpinetum</i>	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%, So 30%, Gb+Lp 20%, Brz+Kl 10%
LMśw 2	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%, So 20%, Gb 20%, Św+Lp 10%, Brz+Kl i inne 10%
Lśw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	Gb-Db	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Św+Kl 10%, Brz i inne 10%
Lśw 1+2	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	Lp-Gb-Db	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Św+Kl 10%, Wz+Brz i inne 10%
LMw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum typicum calamagrostietosum (Sokoł.)</i>	Św-Gb-Db	Gb-Św-Db	Db 40%, Św 20%, Gb 20%, Ol+Brz 10%, Wz i inne 10%
Lw 1	9170-2	<i>Tilio-Carpinetum stachyetosum var. Ficaria verna</i>	Gb-Js-Db	Js-Db	Db 40%, Js+Wz 20%, Ol 10%, Gb 10%, Kl+Lp+Os 10%, Brz+Św 10%
Lw 1+2	91F0	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Wz-Js	Db-Ol-Js	Js+Wz 30%, Ol 20%, Db 20%, Gb+Brz 20%, Lp+Kl 10%
Bb 1	91D0-2	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	So	So	So 80%, Brz 10%, Św 10%
Bb 2+3	91D0-2	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	So	So	So 90%, Brz 10%
BMb 1+2+3	91D0-5	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	Św	So-Św	Św 60%, So 20%, Brz 20%
BMb 2+3	91D0	<i>Sphagno-Betuletum</i>	Brz-So	So-Brz	Brz 60%, So 30%, Św 10%
LMb 1+2+3	91D0-5	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum dryopteridetosum</i>	Św	Brz-Ol-Św	Św 60%, Ol 20%, Brz 20%
LMb 1+2+3	91D0-6	<i>Dryopteridi-Betuletum</i>	So-Brz	Św-So-Brz	Brz 60%, So 30%, Św+Ol 10%
OIJ 1	91E0-3	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Ol-Js	Ol-Js	Js 40%, Ol 40%, Wz 10%, Św+Brz 10%
OIJ 2	91E0-3	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Js-Ol	Js-Ol	Ol 60%, Js 30%, Wz+Św+Brz 10%
Lł 1+2	91F0	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Wz-Js	Wz-Js-Ol	Ol 40%, Js+Wz 40%, Gb+Brz 10%, Kl+Db+Lp 10%

- b) CW i CP należy projektować we wszystkich uprawach pochodzenia sztucznego, a w odnowieniach naturalnych w zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie.
- c) Przy przebudowie drzewostanów na gruntach porolnych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych;
- d) Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy należy uzgodnić z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych;
- e) Luki do odnowienia (wskazówka gospodarcza: ODN_LUK) mają być stosowane dla powierzchni luk 0,11 ha i powyżej. Wskazanie luki do odnowienia nie może dotyczyć sumy powierzchni luk w wydzieleniu, lecz pojedynczych luk o powierzchni ponad 0,10 ha;
- f) Projektować kształtowanie ekotonów w lasach o zwiększonej funkcji społecznej, przy drogach krajowych i wojewódzkich, w pasach do 25 m (z wykorzystaniem ODN_IIP, ODN_IIPN, W_PODS). Nie dotyczy drzewostanów przewidzianych do cięć rębniami zupełnymi i gniazdowymi;

Z uwagi na niewielki udział drzewostanów porolnych, w szczególności wymagających przebudowy, nie zamieszczono zestawienia zawierającego składy gatunkowe upraw na gruntach porolnych. W razie potrzeby należy wykorzystać orientacyjne składy gatunkowe upraw, zwiększając w nich udział gatunków liściastych.

16. Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych – do uszczegółowienia podczas obrad NU

W wyniku dyskusji podczas NW ustalono następujące wieki rębności:

- Db – 140 lat,
- Js – 120 lat,
- So, Md – 100 lat,
- Św – 80 lat (zmniejszenie z 90 lat),
- Ol, Brz, Wz, Gb, Kl, Lp – 80 lat,
- Os – 50 lat.

17. Potrzeby w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego

Charakterystyka pożarowa terenu nadleśnictwa

Całość lasów w zarządzie nadleśnictwa została zakwalifikowana do III kategorii zagrożenia pożarowego (małe zagrożenie). Natomiast lasy niepaństwowe, dominujące powierzchniowo i znajdujące się w szachownicy z lasami państwowymi, zajmują najczęściej siedliska borowe i stąd w praktyce zagrożenie pożarowe wzrasta.

Pożary lasu najczęściej są skutkiem działalności człowieka sprzecnej z przepisami przeciwpożarowymi. Mimo dobrze zorganizowanego systemu wykrywania pożarów i skutecznego ich zwalczania, corocznie notuje się kilka pożarów lasu. Główną przyczyną powstania pożarów w minionym dziesięcioleciu była „nieostrożność dorosłych” i przyczyny zakwalifikowane jako „nieustalone”.

Na terenie Nadleśnictwa Rudka występują drogi publiczne, linie kolejowe oraz obiekty służące turystyce: 4 miejsca postoju pojazdów, 6 wiat i 8 miejsc ogniskowych oraz 3 ścieżki edukacyjne i 1 edukacyjna droga leśna.

Zagrożenia związane ze szlakami komunikacyjnymi.

Przez teren zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Rudka przebiegają dwa główne szlaki komunikacyjne, po których odbywa się transport materiałów niebezpiecznych, jest to linia kolejowa relacji Białystok – Warszawa i fragment drogi krajowej nr 8 Białystok - Warszawa. Znajdują się tu również trasy o mniejszym nasileniu ruchu tj. droga Brańsk – Ciechanowiec, Brańsk – Wysokie Mazowieckie, Brańsk – Łapy, Bielsk Podlaski – Brańsk oraz linia kolejowa relacji Łapy – Ostrołęka. W związku z tym, na omawianym terenie występuje dość duże zagrożenie pożarowe powodowane przez szlaki komunikacyjne.

Na terenie Nadleśnictwa Rudka nie ma większych skupisk drzewostanów w wieku do 30 lat, które wymagałyby rozdzielenia przez wykonanie w nich pasa przeciwpożarowego typu biologicznego. Na omawianym terenie obszarami o potencjalnie podwyższonym zagrożeniu pożarem są tereny na siedliskach Bs, Bśw, Bw, BMśw i BMw. Tereny te narażone są na najczęściej występujący pożar pokrywy gleby a także najgroźniejszy w skutkach pożar całkowity. Na terenie nadleśnictwa obszary na wymienionych siedliskach zajmują tylko 12,68% powierzchni leśnej zalesionej. Cechy takie posiada nadbużański kompleks Wojtkowice (Leśnictwo

Ciechanowiec oddz. 216-220), gdzie w 1993 r. miał miejsce największy pożar w historii Nadleśnictwa, który objął łącznie z lasami prywatnymi ok. 55 ha.

Terenami potencjalnie zagrożonymi pożarami podpowierzchniowymi są obszary na siedliskach BMb i LMb. Powstawaniu takich pożarów sprzyjają długie okresy suszy, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych. Siedliska bagienne zajmują na omawianym obszarze tylko 0,77% powierzchni leśnej.

W celu właściwego zabezpieczenia p.poż. lasów, w najbliższym 10-leciu nadleśnictwo powinno podjąć następujące działania:

- utrzymywać w dobrym stanie istniejące pasy przeciwpożarowe poprzez porządkowanie terenu na pasach ppoż. oraz mineralizowanie bruzd,
- w miarę potrzeb, utworzyć nowe pasy ppoż., szczególnie w drzewostanach w wieku do 30 lat,

Dla strefy 1_E (Rudka, Bielsk, Puszcza Białowieska) do której należy teren nadleśnictwa) zagrożenie pożarowe ustalane jest na podstawie danych uzyskiwanych z punktów progностycznych Rudka, Hajnówka i Bielsk (Wólka Terechowska).

Sieć 15 dojazdów pożarowych o łącznej długości 44,3 km w Nadleśnictwie Rudka jest wystarczająca dla jednostek LP III kategorii zagrożenia pożarowego, dlatego też nie planuje się obecnie przystosowywania innych dróg leśnych do tych celów.

Źródła wody do celów przeciwpożarowych: 5 punktów czerpania wody oraz 26 hydrantów.

Wykonawca projektu PUL wykona analizy i oceny stanu elementów ochrony ppoż. z wykorzystaniem wyżej przedstawionych informacji, w szczególności:

- Określi kategorię zagrożenia pożarowego lasu dla obszaru nadleśnictwa na podstawie częstotliwości występowania pożarów, warunków drzewostanowych i klimatycznych oraz czynników antropogenicznych;
- Wskaże obszary najbardziej narażone na powstanie pożaru na podstawie określonej klasy palności (zagregowanych do oddziałów) oraz oznaczenie tych obszarów na mapie sytuacyjno-przeglądowej ochrony przeciwpożarowej z zaznaczeniem rezerwatów przyrody;
- Określi czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo-gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, zgodnie z załącznikiem nr 3 „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”;

18. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiolę, bobry, przemysł itp.

- 1) Zagrożenia na gruntach porolnych – w związku z niewielkim rozmiarem zalesień gruntów porolnych nie stanowią istotnego problemu.
- 2) Zagrożenia ze strony owadów
 - a. Szkodniki pierwotne – obecnie nie stwierdzono zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych. Okresowo występuje jednak zagrożenie ze strony miernikowcowatych (zaczynające się od leśnictw Szepietowo i Wyliny) oraz

zagrożenie ze strony brudnicy mniszki (leśn. Ciechanowiec). Ostatnio gradacja miernikowcowatych zdarzyła się w latach: 2012-2014 i wystąpiła wówczas potrzeba ratowniczych zabiegów zwalczających (2012 – 335 ha, 2013 – 1023 ha, 2014 – 1367 ha).

- b. Szkodniki wtórne - do istotnych z gospodarczego punktu widzenia szkodników wtórnych w drzewostanach nadleśnictwa należy zaliczyć: kornika drukarza (Leśnictwa Dołubowo, Ciechanowiec, Józefin, Wdowin, Bajraki), kornika ostrożnego w drzewostanach sosnowych, obecnie uszkodzenia rejestrowane sporadycznie (Leśnictwa Siemiony, Józefin), przypłaszczka granatka w drzewostanach sosnowych założonych na gruntach porolnych, które zostały osłabione przez hubę korzeniową (Leśnictwa Siemiony, Wyliny i Ciechanowiec).
- 3) Choroby grzybowe - szkody gospodarcze rejestrowane są głównie w szkółce (przede wszystkim zgorzele i mączniak) oraz na surowcu wielkowymiarowym: czyrogmatwica sosny (dawniej czyreń sosnowy) (Leśnictwa Bajraki, Siemiony i Wyliny) oraz czyreń dębowy (Leśnictwa Józefin, Bajraki, Dołubowo, Mazury, Szepietowo). Jednostkowo rejestrujemy posusz powodowany przez hubę korzeni oraz opierkę szarą. Na uprawach leśnych odnotowywano szkody od osutki wiosennej sosny (leśn. Wyliny);
- 4) W nadleśnictwie corocznie inwentaryzuje się szkody powodowane przez bobry;
- 5) Zagrożenia ze strony zwierzyny - największe zagrożenie dla trwałości upraw i młodników stanowią jeleniowate (łoś, jeleń, sarna). Szkody rejestrowane są w uprawach, młodnikach oraz dojrzałych drzewostanach. Od kilku lat rejestrujemy szkody od żubra.
- 6) Zagrożenie szkodami powodowanymi przez silne wiatry jest cykliczne i występuje rokrocznie w sierpniu oraz listopadzie. W ostatnich latach szkody te mieściły się w zakresie gospodarczo znośnych, t.j. do 5 tys. m³, ale lokalnie występujące wiatry huraganowe skutkują rębniami sanitarnymi (leśn. Józefin – 122f/2022 r.; leśn. Mazury – 35a/2022 r.; leśn. Józefin – 138c/2024 r.).

19. Propozycja podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym – do uszczegółowienia podczas obrad NU

Proponuje się podział lasu na 4 gospodarstwa:

- specjalne (S);
 - lasów oddziaływania społecznego (OS);
 - zrębowe (Z);
 - przerębowo-zrębowe (P-Z).
- Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć:
 - Rezerwat przyrody „Koryciny”;
 - projektowane rezerваты przyrody z rozpoczętą procedurą administracyjną ws. tworzenia rezerwatów – po uzyskaniu informacji z RDOŚ.

- Park Siemiony;
- drzewostany pełniące funkcje ochronne, uniemożliwiające realizację funkcji produkcyjnych;
- lasy w bezpośrednich strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi, które pełnią szczególne funkcje wodochronne;
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, z obowiązującym zakazem wstępu do lasu oraz zakazem wykonywania cięć rębnych;
- lasy na gruntach spornych – jeżeli wystąpią lub zmieni się ich kwalifikowanie. Obecnie dominuje definiowanie „spornych” według FSC, tzn. są to grunty, co do których został wydany nakaz sądowy o powstrzymaniu się od wykonywania na nich jakichkolwiek działań gospodarczych). Przy takiej definicji w nadleśnictwie grunty sporne nie występują. Natomiast występują grunty o łącznej powierzchni 190,67 ha, które do tej pory były identyfikowane jako sporne wyłącznie według interpretacji FSC, w sprawie których toczą się postępowania administracyjne w sprawie ich odzyskania przez byłych właścicieli i ich spadkobierców;
- lasy uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych oraz Obszary Cenne Przyrodniczo z I Kategorii;
- drzewostanów włączonych do rejestru zabytków (np. kurhany w leśn. Bajraki i cmentarz wojenny w leśn. Szepietowo);
- wydzielienia bezpośrednio przylegające do granicy Narwiańskiego Parku Narodowego;
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (w szczególności strefy ochrony całorocznej);
- drzewostany, w odniesieniu do których, podjęto decyzje o czasowym zaniechaniu planowanego użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, obejmujące w szczególności siedliska bagienne i łęgowe: Bb, BMb, LMb, OIJ i Lł., strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych, priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91T0 (śródlądowe bory chrobotkowe), 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe);
- wydzielienia powstałe z łączenia kęp ekologicznych bez wskazówki.
- Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) należy zaliczyć:
 - obszary lasów z intensywnym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym oraz obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności, które zostaną wskazane wstępnie podczas NU, uzgodnione po zakończeniu prac terenowych i ostatecznie przyjęte podczas NPP (na obecnym etapie opisane w Rozdziale 20).

- Do gospodarstwa zrębowego (Z) należy zaliczyć:
 - drzewostany dla których właściwe jest użytkowanie rębniami zupełnymi, niezaliczone do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.
- Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) należy zaliczyć:
 - drzewostany użytkowane rębniami złożonymi II, III, IV i V niezaliczone do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.

Przy planowanym rozmiarze użytkowania należy uwzględnić ograniczenia wynikające z obowiązku pozostawiania buforów przy zbiornikach i ciekach naturalnych oraz ekotonu przy otwartych przestrzeniach (uwzględniając wyjątkowe rozdrobnienie kompleksów zarządzanych lasów). Na obecnym etapie nie ma przesłanek świadczących o potrzebie powołania gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych.

Nie planuje się powołania gospodarstwa przerębowego ani wyróżnienia jednostek kontrolnych.

20. Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego

Proponujemy zaliczyć obszary o łącznej powierzchni 113,23 ha, położone w sąsiedztwie:

- Obiektu agroturystycznego „Ziołowy zakątek” w Korycinach (leśn. Wdowin: oddz. 312Aj; 319b,c,k,j; 329a,b – obszar: 30,92 ha);
- okolice Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu (leśn. Ciechanowiec: oddz. 156a,c – obszar: 14,57 ha);
- okolice Środowiskowego Domu Samopomocy Zacisze w Wyliny Rusi (leśn. Wyliny: oddz. 115a99 – obszar: 7,37 ha);
- miasta Szepietowo (leśn. Szepietowo: oddz. 81a,b,c; 82a,b – obszar: 38,42 ha);
- okolice wiaty w Michałkach (leśn. Trzeciny: oddz. 64c – obszar: 15,83 ha).
- Arboretum przy biurze Nadleśnictwa (leśn. Józefin 162i - 0,89ha)
- Las Sybiracki przy cmentarzu w Rudce (leśn. Bajraki 164a – 0,56 ha)
- Otoczenie OEL „Cyraneczka” (leśn. Zwierzyniec 30k, j – obszar: 3,46 ha)

Ostateczny zasięg obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności zostanie ustalony w porozumieniu z ZLW.

21. Wstępna lista interesariuszy procesu opracowywania projektu planu urządzenia lasu, tj. zespołu lokalnej współpracy – do powołania podczas NU

Wstępna lista interesariuszy Zespołu Lokalnej Współpracy

Z poziomu województwa:

- Komitet Ochrony Orłów – dr Paweł Mirski;

- PODR w Szepietowie – wyznaczony przedstawiciel;
- ZO PZŁ Białystok, Łomża.

Z poziomu powiatowego:

- Starostowie powiatów: białostockiego, bielskiego, siemiatyckiego, wysokomazowieckiego, ostrowskiego (ustawowo nadzorują gospodarkę w lasach prywatnych, które są ważnym elementem funkcjonowania Nadleśnictwa Rudka – największa powierzchnia w skali wszystkich nadleśnictw w Polsce);
- PSP Bielsk Podlaski, Siemiatycze, Wysokie Mazowieckie –przedstawiciele;
- Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu – wyznaczony przedstawiciel.

Z poziomu gminnego:

Wójtowie i Burmistrzowie gmin położonych w całości na terenie Nadleśnictwa Rudka (Łapy, Poświętne, Brańsk, Rudka, Grodzisk, Perlejewo, Szepietowo, Ciechanowiec, Czyżew, Klukowo, Kobylin Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Wysokie Mazowieckie.

Inni przedstawiciele:

- ZUL-e świadczące usługi w Nadleśnictwie Rudka – właściciele firm;
- Dary Natury (Koryciny) – właściciel.

22. Wykaz map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań

Wykonanie następujących opracowań:

- Opis ogólny – tom I, (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Program ochrony przyrody (POP), (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Prognoza oddziaływania na środowisko (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Opis taksacyjny, tabele i wykazy dla obrębów – tom II, (wydruk 1 egz. x 2 obręby);
- Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw);
- Wyciąg z POP dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw).

Opis ogólny, POP i Prognoza - wydruk w formacie A4 w układzie pionowym, oprawa twarda introligatorska koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na okładce i grzbiecie, czcionka Times New Roman o rozmiarze 13 punktów, tytuły nagłówek, tytuły tabel, punktów i treść tabel dopuszczalne odstępstwo o dwa punkty w górę lub dół. Rozmiar okładek do map dla nadleśnictwa dopasowany do dotychczas przyjętego.

Opisy taksacyjne, tabele i wykazy dla obrębów, Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw oraz Wyciąg z POP dla leśnictw - wydruk w formacie A4 w układzie poziomym, oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na okładce i grzbiecie.

Po jednym egzemplarzu (dla RDLP) Opisu ogólnego – tom I, Programu ochrony przyrody oraz Oceny oddziaływania na środowisko - z kieszenią na mapy.

Dodatkowo ww. opracowania przekazane zostaną w formie elektronicznej (pliki w formatach DOCX/XLS i PDF).

Wykonanie materiałów kartograficznych:

- a) **Mapy gospodarcze 1:5 000** (obligatoryjne z mocy § 84 ust. 2 IUL). Nadleśnictwo proponuje przygotowanie map w wersji elektronicznej, bez wydruku, w formacie A1 z odpowiednimi arkuszami zbiorczymi z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć rębnych,
- b) **Mapy gospodarczo-przeglądowe 1:10 000:**
- drzewostanów (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw),
 - cięć rębnych (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw),
 - walorów przyrodniczo-kulturowych – sporządzane na potrzeby wyciągu z POP (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw),
- c) **Mapy przeglądowe 1:25 000.**
- drzewostanów (wydruk: 2 x 3 egzemplarze),
 - siedlisk leśnych (wydruk: 2 x 3 egzemplarze),
 - cięć rębnych (wydruk: 2 x 4 egzemplarze, w tym po 1 dla RDLP),
- oraz obligatoryjne (zgodnie z § 84 ust. 2 IUL) mapy wynikające z przepisów prawa, tj. mapy przeglądowe wykonane w wersji elektronicznej z zakresu zadań kierunkowych, tj.:
- ochrony lasu,
 - gospodarki łowieckiej,
- a także:
- zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie,
 - obszarów chronionych i funkcji lasu,
 - wiodących kategorii ochronności,
 - stanowisk oraz siedlisk ptaków chronionych - do Prognozy oddziaływania na środowisko (wydruk 2 kompletów, w tym 1 dla RDLP),
 - siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków - do Prognozy oddziaływania na środowisko (wydruk 2 kompletów, w tym 1 dla RDLP),
- d) **Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe 1:50 000:**
- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (1 egzemplarz),
 - zasięgów leśnictw (3 egzemplarze),
 - ochrony przeciwpożarowej (10 egzemplarzy: w tym 5 dla PSP, 1 dla RDLP, 1 a/a, 2 dla pełnomocników na wypadek pożaru, 1 w formie mapy ściennej w ramce do PAD-u),
 - walorów przyrodniczo-kulturowych (2 egzemplarze, w tym 1 dla RDLP),
 - mapa ścienna obwodów łowieckich.

Nadleśnictwo składa zapotrzebowanie na wydruk atlasów dla leśnictw w skali 1:10 000 i formacie A4 w układzie pionowym:

- map drzewostanów oraz siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych z naniesionymi cięciami rębными (wydruk 1 egz. x 15 leśnictw, papier wodoodporny).

Wszystkie z ww. map i atlasów przekazane zostaną również w formie elektronicznej (w formacie PDF). Wykonanie atlasów, których nie przewiduje IUL, zostanie w kalkulowane w kwotę łączną wykonania prac VI rewizji urządzania lasu.

Nadleśnictwo może zamówić dodatkowe materiały kartograficzne we własnym zakresie.

23. Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa

- Najtrudniejszym zagadnieniem wydaje się koncepcja na przeznaczenie obiektu „Stawy Pietkowskie”. Dotychczasowa koncepcja, iż prowadzimy w „symbiozie” gospodarkę rybacką, łowiecką (OHZ) oraz edukację, staje się coraz trudniejsza, wręcz niemożliwa do realizacji. Dzierżawca chciałby traktować obiekt jak prywatne gospodarstwo (ekonomia, ochrona własnego majątku ruchomego) – stoi to w znacznym konflikcie z otwartością na coraz większy ruch turystyczny, w szczególności w weekendy. Turyści szukający natury generalnie są wrogo usposobieni do łowiectwa. Na styku tych trzech stron niestety coraz częściej dochodzi do konfliktów.
- Specyfiką nadleśnictwa jest proporcja własności lasów - aż 69% powierzchni lasów ogółem, tj. ponad 34 tys. ha stanowią lasy niepaństwowe. Kolejną cechą to żyzność siedlisk – aż 87% stanowią siedliska lasowe i olesowe – to najwyższy taki wskaźnik w RDLP (nawet Puszcza Białowieska posiada wyższy udział siedlisk borowych).
- Ponadprzeciętna długość granic własności (ok. 950 km) z własnością prywatną powoduje dodatkowy, znaczący koszt funkcjonowania nadleśnictwa np. stabilizacja granic. Coraz częściej rolnicy żądają obcięć konarów rosnących nad ich polami. Według Kodeksu Cywilnego (§146-150) mają oni prawo do takich żądań. Kwestia komplikuje się dodatkowo w związku z obowiązkiem pozostawiania ekotonu od strony gruntów nieleśnych.
- Wspomniane w rozdziale 19. tzw. grunty sporne, o powierzchni 190,67 ha, posiadały ten status wyłącznie w interpretacji FSC. Obecnie po zmianie wskaźnika FSC, należy grunty te traktować jako przedmiot zgłoszonych roszczeń, które zostały wszczęte przed kilkunastu laty ale nie zostały orzeczone żadne nakazy sądowe nakazujące wstrzymanie się z działaniami gospodarczymi.
- Inwentaryzacja i ujęcie w PUL gatunków chronionych. Płaty roślinne roślin chronionych nie mogą obejmować całych wydzieleń lub być „centroidą”. Płaty takie o powierzchni powyżej 0,10 ha powinny być zainwentaryzowane jako obiekty poligonowe, mniejsze zaś jako obiekty punktowe, we właściwych lokalizacjach, przy wykorzystaniu danych zgromadzonych w bazie SILP, które

przed przekazaniem bazy opisów taksacyjnych dla Wykonawcy powinny być zweryfikowane w nadleśnictwie.

- Powyższy zapis nie dotyczy gatunków występujących pospolicie i/lub licznie, zwłaszcza tworzących wielkopowierzchniowe płaty, które mogą być przypisane do wydzielienia (adresu leśnego, centroidy wydzielienia): mchy naziemne - brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, dzióbkowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, f. szeleszczący *R. triquetrus*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, torfowce *Sphagnum spp.*, tujowiec delikatny *Thuidium delicatulum*, t. tamaryszkowaty *T. tamariscinum* oraz rośliny naczyniowe: wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum* i widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, widłak spłaszczony *Diphasiastrum complanatum* i widłak goździsty *Lycopodium clavatum*.
- Teren nadleśnictwa jest atrakcyjny pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Nadleśnictwo posiada rozwiniętą infrastrukturę rekreacyjno-turystyczną, w skład której wchodzi: ścieżki edukacyjne Las i woda (Stawy Pietkowskie). W ramach programu „Zanocuj w lesie”, w Leśnictwach Bajraki i Siemiony wyznaczono strefę obejmującą ponad 1500 ha, z której mogą korzystać miłośnicy bushcraftu i survivalu. Las udostępniony jest również poprzez sieć szlaków turystycznych, w tym konnych oraz rowerowych.
- W związku z obserwowanymi zmianami klimatu i towarzyszącemu im deficytowi wody należy rozważyć opracowanie operatu hydrologicznego. Docelowo miałyby on służyć wytypowaniu cieków/obszarów, na których należałoby podjąć działania w kierunku ograniczenia/spowolnienia spływu wód powierzchniowych z zastosowaniem metod bezinwazyjnych i nisko kosztowych – naturalne przegrody.
- W sytuacjach, w których wykonawca projektu PUL stwierdzi rozbieżności w przebiegu dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie:
 - zgłasza ten fakt nadleśniczemu;
 - nanosi na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL rzeczywisty przebieg drogi wykorzystując metody pozwalające na otrzymanie dokładności opisanej w Instrukcji DSD (lub wyższej) np. z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości piksela nie mniejszej niż 1m;
 - sporządza wykaz rozbieżności i przekazuje go nadleśnictwu. Wykaz posłuży nadleśnictwu do aktualizacji DSD.

Zostało to szczegółowo opisane w piśmie DGLP, dotyczącym wytycznych do wykorzystania w pracach nad projektami planów urządzania lasu danych z docelowych sieci drogowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020.

- Wykonawca uzgodni wskazówki gospodarcze na obszarze otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego (z Dyrektorem PN) i w otulinach rezerwatów przyrody (z RDOŚ), jeśli takie zostaną powołane;

Kwestie nie poruszone w powyższym opracowaniu powinny być uregulowane na podstawie Instrukcji urządzania lasu z 2023 roku wprowadzonej Zarządzeniem nr 116 DGLP z 2023 roku oraz innymi obowiązującymi aktami prawnymi odnoszącymi się do zakresu PUL.

Z up. DYREKTORA
ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Gospodarki Leśnej
Cezary Świątek